

вергаятъ и другитѣ му показания, на които той настоява, защото едно изопачаваніе на истинната не ни дава поводъ да мислимъ, че тоя субектъ е неспособенъ вече да каже истинната. Азъ бихъ питалъ, колко свидѣтелски показания като Пенковитѣ, дадени подъ клѣтва, би биле достатѣчни да установятъ единъ фактъ? Безъ съмнѣние, ще ми отговорятъ, че числото на свидѣтелскитѣ показания не се глѣда. А на какво се обръща внимание? На достовѣрността на фактитѣ, които се подвърдяватъ и на тѣхната сжщностъ. По-напрѣдъ азъ показахъ единъ примѣръ, отъ който се вижда, че по нѣкой пжтъ и една презумция ще бжде достатѣчно да се счита, че дѣйствително е извършено едно прѣстѣпление. Миларовъ, виденъ политически дѣятелъ; Миларовъ, силно наклоненъ да измѣнява сжществующия държавенъ строй; Миларовъ не прѣскача никакви срѣдства, които могатъ да го доведатъ до достиганіе на тази цѣль; — той се обвинява въ политическо прѣстѣпление и за това прѣстѣпление иска доказателства. Азъ казахъ по-напрѣдъ, че ний трѣбва да бждемъ толкова субективни, колкото и обективни; че извѣстни данни ний трѣбва да търсимъ и въ субективността на прѣстѣпника, въ неговото лице, въ неговата дѣятелностъ, въ неговата наклонностъ къмъ извѣстна работа, въ неговий животъ и най-послѣ — въ епохата, въ която извѣстно прѣстѣпление е имало мѣсто. Ако вмѣсто Миларова тукъ сѣдѣше човѣкъ съвършенно не съ такива идеи, съвършенно ненаклоненъ да вкусува отъ партизански работи и далечъ отъ мисълта да прави пѣкакви заговори за достиганіе на политически цѣли; и най-послѣ, ако на мѣстото на Миларова сѣдѣше единъ обикновенъ български селянинъ, който току що е ходилъ на пазаря да си продаде дървата, го уловили и го обвиняватъ въ измѣняване на сжществующия държавенъ строй, — то показанията на Пенкова щѣха да бждѣтъ съвършенно недостатѣчни; таквъ човѣкъ не бихме могли да обвинимъ даже и въ случай, когато бихме имали показания, дадени подъ клѣтва отъ двама, трима, четворица и петъ души. Ний на дълго и широко щѣхме да правимъ анализъ на тия показания; щѣхме да развиемъ теорията за възможността на извѣстенъ фактъ и, само слѣдъ голѣми колебания, щѣхме да отгоримъ *да*, а може би и *не*. Но на скамейката на подсѣдимитѣ стои не другъ, а Миларовъ, който не прѣдставлява отъ себе си нищо по-вече освѣнтъ: